

Přítomnost (není bodová)

Základní chyba Zénonovy argumentace spočívá v nerozlišování prostoru a času „reálného“ od pouze „míněného“, tedy konkrétně pojmově konstruovaného. Klasickým geometrickým způsobem míněný prostor (a v důsledku toho také každou „délku“ apod.) můžeme vskutku dělit jakoby donekonečna, tedy až na body (geometrické body). Podobně každý jen míněný časový úsek (protože jsme čas převedli jen na další, čtvrtou „dimenzi“, jejíž jediná odlišnost spočívá v tom, že se v ní či po ní nemůžeme pohybovat oběma směry) můžeme dělit stále dál, až jakoby dojdeme zase k časovému „bodu“, kde ovšem čas je vynulován, kde tedy vůbec žádný čas a žádná změna neexistuje. Tohle ovšem můžeme provádět jen se svou konstrukcí, ale nikdy ve skutečnosti. Je-li „přítomnost“ chápána jako jakýsi předěl mezi minulostí a budoucností, pak musíme vzít na vědomí, že ji nemůžeme chápat jako bezčasový bod, protože pak by ani minulost, ani budoucnost nemohly mít časový charakter, vlastně by nemohly vůbec být skutečností (ani nekonečný počet takových časových „bodů“ nemůže dát vzniknout dokonce ani nejkratší minulosti, protože se – jako bezčasový – nemůže z přítomnosti nijak pohnout do minulosti; a podobně, jen zrcadlově obráceně se to má s možným přesunem teprve budoucích „bodů“ do aktuální přítomnosti). Takže výsledek: přítomnost je (musí být) vždy rozlehlá, a to jak časově, tak prostorově, tj. – jinak řečeno – musí to být vždycky něčí přítomnost, a ten někdo (resp. to „něco“, kdyby někdo chtěl mít námitky, které nyní musíme nechat stranou) musí mít charakter „jsoucna“ (událostného a ‚rozprostraněného‘ jsoucna). Aktuální přítomnost je proto vždy vázána na nějaký subjekt jakožto událost, a ten je zase vždy vázán na jiné subjekty/události (spjat s nimi vzájemnými reakcemi, tedy časově i prostorově).

(Písek, 061021-2.)